Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza
Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI.
Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorążczyzny 31. (Tel. 15 i 178). — Adres Administracji: Lwów, ul. Podwale 3. (Tel. 73). — Telef. Nacz. Redaktora 23)

GAZETA PORANNA

Cena pojedynczego egzemplarza: 250.000 Mp.
Na dworcach poza Lwowem 300.000 M.

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 7068. Lwów, poniedziałek, 19 maja 1924. Rok XV.

Nowe stawki czynszu mieszkaniowego.

Proces węgierskiego naśladowcy Landru.

Zaczynamy wreszcie stosować Konstytucję.

Przed wtorkowem posiedzeniem Sejmu.

Lwów, 17. maja.

Po blisko 6-tygodniowym odpoczynku świątecznym zbiera się we wtorek Sejm na „sesję letnią". Musimy użyć tu cudzysłowu, gdyż dotąd parlament nasz nie zna zupełnie podziału pracy na okresy. Niema sesji wiosennej, letniej ani zimowej, stanowiących dla siebie zamkniętą całość. Faktycznie bowiem parlament pracuje u nas in continuo od dnia, w którym ukonstytuował się po wyborach aż do przewidzianego ustawą terminu rozwiązania Izby.

Jest to prawo zwyczajowe, które utarło się wzorem Sejmu Ustawodawczego, zazdrosnego o swój przywilej „suwerenności". A przecież zmienione warunki sprawiają, że zwyczaj ten koliduje z konstytucją, której artykuł 25. postanawia wyraźnie, że „Prezydent Rzeczypospolitej zwołuje, otwiera, **odracza** i zamyka Sejm i Senat". Co prawda, odroczenie parlamentu przez Głowę Państwa wymaga zgody Izby, ale tylko wówczas, „jeżeli ma być w tej samej sesji zwyczajnej powtórzone, lub jeżeli przerwa ma trwać dłużej, niż 30 dni".

Jak dotąd więc przepis konstytucji nie jest tu wogóle stosowany. Może być dlatego, że nie zaszła jeszcze taka sytuacja, w której Belweder czułby się zniewolony uciekać się do tego radykalnego środka.

W gabinecie marszałka Sejmu kwestja ta była w swoim czasie wentylowana, przyczem — o ile wiadomo — marszałek Rataj miał się podobno wypowiedzieć za uregulowaniem tej sprawy w myśl Konstytucji przez odpowiednie uzupełnienie regulaminu. Wyłoniły się jednak trudności, a jedną z nich wersja kuluarowa — jak zwykle złośliwa — składała wówczas na przepis, który anuluje prawo posłów do pobierania djet w razie odroczenia Izby na czas dłuższy ponad 2 miesiące...

Rozpoczynające się we wtorek prace Sejmu winny wzbudzić zainteresowanie całego kraju. Po raz pierwszy bowiem w Odrodzonej Polsce parlament nasz przystępuje do wykonania jednego z głównych zadań, które na niem spoczywa, t. j. uchwalenia budżetu.

Dotąd działo się w ten sposób, że albo Sejm post festum przyjmował do wiadomości przedłożony mu do wiadomości preliminarz budżetowy, albo też dla ratowania pozorów uchwalał dorywczo prowizorjum budżetowe na poszczególne kwartały. Budżet na r. 1924 będzie zatem pierwszym normalnie załatwionym budżetem.

Na radosną tę chwilę rzuca wprawdzie przykry cień zwłoka 9-miesięczna (zamiast w październiku 1923, budżet będzie uchwalony w czerwcu 1924 r.!), pocieszamy się jednak tem, że każdy początek jest trudny, a lata następne usuną niewątpliwie to niedomaganie.

*

Intencją prezydjum Sejmu jest podobno, aby generalną debatę budżetową rozpocząć już w środę, 5. czerwca. Początkowe obawy zbytniego przedłużenia dyskusji na plenum Izby usunąć mają planowane zarządzenia, według których każdy klub poselski będzie miał prawo delegowania 2 mówców generalnych. Kluby znów zamierzają z tego podziału skorzystać w ten sposób, że wyznaczają do debaty 1 mówcę dla omówienia całokształtu polityki państwowej, zaś drugi mówca zajmie się samym preliminarzem budżetowym.

Celem ujęcia w karby dyskusji szczegółowej, która bywa przeważnie nadużywana przez drobniejsze ugrupowania klubowe i luzem idących posłów, istnieje zamiar przyznania według klucza pewnej ilości czasu każdemu klubowi, a podziałem tego czasu między swych mówców zajmą się już same kluby.

Jest to naturalnie tylko projekt. Wymaga on zatwierdzenia Konwentu Senjorów, który zwołany został na poniedziałek 19. b. m.

CZTERY WIELKIE WYPRAWY NAPOWIETRZNE.

Uwagę całego świata cywilizowanego zwracają obecnie cztery wielkie loty, przedsięwzięte przez lotników różnych narodowości naokoło świata. Rycina nasza podzielona na 4 strefy: 1) Lot Francuza Pelletiera d'Orsy; 2) Mac Larena; 3) Portugalczyków; 4) Ekspedycja amerykańska. Szczegóły tych raidów podają codziennie pisma.

Ten sam konwent zajmie się również ustaleniem terminu ferji letnich Izby poselskiej. Słychać o 15.—30. lipca, jako o początku wakacji. Szczegół to o tyle ważny, że pozwala zorjentować się, wiele czasu Sejm zamierza zużyć na załatwienie budżetu.

Wystarczy jednak pomówić z posłami, aby usłyszeć, że uważają ten okres czasu za niewystarczający. Nie bez racji wskazują oni na konieczność załatwienia jeszcze przed feriami projektu ustawy o samorządzie gminnym. Nie bagatelizują także kolportowanej z kół rządowych pogłoski o przedłużeniu pełnomocnictw nadzwyczajnych, które wygasają 30. czerwca. Jeżeli pełnomocnictwa te będą nawet w ograniczonej mierze prolongowane, to wymaga to również ustawowego załatwienia.

Trzeba przyznać, że Sejm ma przed sobą dwa miesiące wytężonej pracy.

Stanisław Menczel.

Obuwie najtrwalsze i najmodniejsze nabyć można jedynie w Magazynie **KRACHA, ul. Halicka 15**, najtaniej bo w podwórzu.
Zwracamy uwagę na ceny wystawowe.

Przedstawiciele prasy u marsz. Sejmu.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17. maja. (X) Marsz. Sejmu Rataj przyjął dziś przedstawicieli prasy, których zapoznał z programem prac nadchodzących obrad sejmowych. Marszałek zamierza preliminarz budżetowy na rok

CYRK A. KORNACKI ul. Kopernika 33
DZIŚ 18-GO MAJA B. R.
2 WIELKIE PRZEDSTAWIENIA 2
o godz. 4-tej pop. i o 8-mej wiecz.
UDZIAŁ CAŁEGO ZESPOŁU. 4720
PEŁNE POWTÓRZENIE GALOWEGO PRZEDSTAWIENIA.
Bilety do nabycia w kasie cyrku od godz. 10-tej rano przez cały dzień

bieżący postawić na porządku dziennym posiedzenia, które się odbędzie 5. czerwca. Marszałek proponuje, by dyskusja budżetowa zamknięta została w 60 godzinach. Będzie to tem łatwiej do przeprowadzenia, iż **kluby ustaliły już swoje stanowisko** w stosunku do budżetu podczas długich posiedzeń komisji budżetowej, których było naogół 110. Marszałek jest przekonany, **że w czerwcu preliminarz budżetowy zostanie załatwiony** i wejdzie do Senatu. Poza budżetem Sejm zajmie się **sprawą podatku od piwa** i być może **monopolem spirytusowym**, o ile Rząd dostarczy Sejmowi materiałów, wyjaśniających kalkulację dochodową z monopolu.

Marszałek przypuszcza, że **prace Sejmu będą mogły być wykonane** do 15. lipca względnie do końca lipca b. r. tak, aby z końcem lipca **mogły się rozpocząć dłuższe ferie parlamentarne.**

—o—

KTO UTRZYMUJE „ATAMANA" MUCHĘ - MICHALSKIEGO.

Warszawa, 17. maja. (X) Na wczorajszej konferencji, poświęconej sprawom kresowym, jeden z uczestników zakomunikował zebranym, jakoby osławiony **herszt bandytów Mucha - Michalski otrzymał od rządu sowieckiego bezpłatną dzierżawę dóbr Radziwiłłowskich,** położonych po stronie sowieckiej. Mucha czerpie z tego kolosalne zyski, nie zaniechuje jednak swej działalności bandyckiej, której poświęca się pod protektoratem wysoce wpływowym.

—o—

KONFERENCJA ANG.-SOW. PO JEDNODNIOWYCH OBRADACH ZNOWU ODROCZONA.

Londyn, 16. maja. (Tel. G. P.). Dalsze obrady angielsko-rosyjskiej konferencji rozpoczęły się dzisiaj pod przewodnictwem sekretarza stanu Ponsomby. Konferencja przestudjowała wynik prac komisji. Ponieważ okazały się znaczne różnice w obustronnych poglądach, wobec czego konferencja odroczyła się do 20. maja, aby dać delegacji rosyjskiej czas do zbadania wniosków, wniesionych przez delegację angielską.

—o—

ZDROWIE PAPIEŻA ZNACZNIE SIĘ POLEPSZYŁO.

Berlin, 16. maja. (Tel. G. P.) Jak donoszą z Rzymu, **choroba papieża jest znacznie mniej poważna, aniżeli to w** dniu wczorajszym przypuszczano. Ojciec św. w **dniu wczorajszym rozpoczął udzielać normalnych audjencji.**

—o—

CIĘŻKIE WALKI FR.-TURECKIE.

Berlin, 16. maja. (Tel. G. P.). Z Konstantynopola donoszą, że w Syrji ma się do czynienia **z dobrze zorganizowanem powstaniem ludności tureckiej.** Na całem terytorjum Syrji ludność urządza manifestacyjne pochody, wznosząc okrzyki przeciw Francji. Trzy francuskie dywizje, które stanowią armję okupacyjną, **zaledwie mogą sprostać akcji defenzywnej,** do której musiano ograniczyć działania wojskowe.

—o—

BIAŁORUSKA MANIFESTACJA PRZECIW POLSCE.

Warszawa. 16 maja. (Tel. G. P.) „Przegląd Wiecz." donosi z Rygi, że **wczoraj** w Mińsku Litewskim odbyła **się manifestacja przeciwko Polsce** pod **hasłem** protestu przeciwko rzekomym **gwałtom** dokonywanym przez władze **polskie** na Ukrainach.

P. Moskalewski opuszcza na stałe Warszawę.

AKCJA OSZCZĘDNOŚCIOWA RZĄDU BĘDZIE JEDNAK TRWAŁA DO KOŃCA B. R.

(Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa, 17. maja.

(X) Nadzwyczajny komisarz oszczędnościowy Moskalewski oświadczył dziennikarzom, **że kończy prace swoje 1. sierpnia, poczem wraca do swego województwa w Lublinie.** Akcja oszczędnościowa trwać będzie **do końca roku,** a prowadzona będzie przez ministerjalnych komisarzy oszczędnościowych. Co do dotychczasowych wyników akcji oszczędnościowej, to **redukcja zwolniła dotychczas 23.189 stanowisk** w tem samych **kolejarzy 8.273.** Dalsza **redukcja w toku.** Prace oszczędnościowe idą w kierunku reorganizacji władz i urzędów i w kierunku redukcji rzeczowej. Co do reorganizacji władz i urzędów, to dotychczas przerobiono statuty władz centralnych i urzędów. Oprócz zniesienia Min. Poczt i Telegrafów i Min. zdrowia, skasowano względnie połączono w jedną całość szereg departamentów, oddziałów, wydziałów i t. p. Dobre wyniki przyniósł konkurs rozpisany przez komisarzy na projekt możliwie **oszczędnego urzędowania administracyjnego.** Konkurs ten przyniósł **300 zgłoszonych prac.**

Konferencja p. Grabskiego z mniejszościami narod.

Warszawa, 16. maja. (Tel. G. P.) Wczoraj rozpoczęły się obrady Komitetu dla spraw kresowych. Równolegle z obradami komitetu „Prz. Wiecz." zapewnia, **premjer Grabski będzie konferował z przedstawicielami mniejszości narodowych.** Zaznaczyć należy, że do komitetu wchodzi po 2 przedstawicieli każdego klubu sejmowego.

Ulepszenia na naszych kolejach.

PRZEPISY SANITARNE NA KOLEJACH BĘDĄ OBOSTRZONE. — WAGONY SYPIALNE MUSZĄ BYĆ TAŃSZE, A POZA ISTNIEJĄCĄ I. NALEŻY WPROWADZIĆ TAKŻE II. KLASĘ. — OŚWIETLENIE GAZOWE W WAGONACH KOLEJOWYCH ZASTĄPI ELEKTRYCZNOŚĆ.

Warszawa, 17. maja. (X) Komitet państw. Rady kolejowej obradował pod przewodnictwem b. min. Jasińskiego. Po przeprowadzeniu dyskusji Komitet oświadczył się m. in. za wprowadzeniem i ścisłem przestrzeganiem **obostrzonych przepisów sanitarnych,** obowiązujących na dworcach kolejowych i w wagonach osobowych, za zorganizowaniem **gospodarki cieplnej w kolejnictwie, za wprowadzeniem II. klasy w wagonach sypialnych,** za obniżeniem **opłat w wagonach sypialnych,** za przedłużeniem terminu wyładowania do 9 godzin, przynajmniej dla zakładów przemysłow., za obniżeniem opłat za place składowe, za przyznaniem niektórym firmom korzystania z kredytu przewozowego, za **zniesieniem oświetlenia gazowego w wagonach osobowych, a zastąpienie oświetleniem elektrycznem.** Uchwały będą przedłożone Radzie kolejowej w połowie czerwca br.

Zdaniem Rykowa - Niemcy tendencyjnie wywołały incydent berliński.

Moskwa, 16. maja. (Tel. G. P.). Przewodniczący Rady Komisarzy lud. Rykow wygłosił obszerne przemówienie polityczne na konferencji partyjnej rejonu baumanowskiego w Moskwie. Mówiąc o incydencie berlińskim, Rykow objaśnia zachowanie się Niemców wobec sowietów **chęcią zasłużenia się Ententcie celem uzyskania pożyczki i lepszych warunków reparacyjnych.** Rykow zapowiada, że rząd sowiecki będzie się domagał od Niemców całkowitej satysfakcji.

Rykow poruszył również sprawę przygotowań wojennych w Europie i podkreślił, iż wobec tych przygotowań rząd sowiecki, który zdecydował się na zmniejszenie liczebne armji, **nie może jednak pójść na zmniejszenie wydatków wojennych na cele uzbrojenia.** Rykow zaznaczył dalej dosłownie: „My oczywiście nie jesteśmy w stanie uzbroić naszej armji tak, **jak zbroi swe wojska Anglja i Francja,** ale możemy ją uzbroić **nie gorzej, lecz nawet i lepiej, niż Polska i Rumunja.** Rykow zaznaczył, że akcje sowieckie na rynku polityki międzynarodowej **podniosły się w ciągu roku ubiegłego.**

—o—

W ZWIĄZKU Z ODPOWIEDZIĄ SOWIETÓW, KOMUNIŚCI ŻĄDAJĄ ZWOŁANIA KOMISJI ZAGR.

Berlin. (Tel. G. P.) Jak donoszą dzienniki, w związku z nadejściem odpowiedzi sowieckiej **w sprawie znanego** incydentu rosyjsko-niemieckiego, domaga się frakcja komunistyczna parlamentu zwołania **komisji spraw zagranicznych celem omówienia wytworzonej** sytuacji.

—o—

ARESZTOWANIE SPRAWCY INCYDENTU BERLIŃSKIEGO.

Berlin, 16 maja, (Od. G. P.) Komunista **Botzenhardt, który uciekł do handlowej misji sowieckiej i stał się powodem konfliktu niemiecko-sowieckiego,** został dziś aresztowany w **mieszkaniu prywatnem jednego z członków rosyjskiej delegacji handlowej.**

KONFERENCJA PREZ. GRABSKIEGO Z MARSZ. RATAJEM.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 17. maja. (X) Dzisiaj przedpołudniem marsz. Sejmu Rataj odbył konferencję z prezesem Rady min. Grabskim. Konferencja obu polityków trwała dłuższą chwilę i wywołała zainteresowanie w Sejmie.

—o—

OBIAD POLITYCZNY U PREZ. GRABSKIEGO.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 17. maja. (X) Dziś wieczorem prezes Grabski wydał **obiad celem uczczenia parlamentu.** W obiedzie tym wzięli udział marsz. Sejmu Rataj, marsz. Senatu Trampczyński, wicemarszałkowie Sejmu i Senatu, przewodniczący poszczególnych komisji sejmowych i senackich, oraz gabinet ministrów.

—o—

MONETY NIKLOWE UKAŻĄ SIĘ JUŻ W CZERWCU.

(Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa, 17. maja. (X) Początkowy termin puszczenia w obieg monet metalowych, ustalony na lipiec b. r., **został przyśpieszony.** Jak się dowiadujemy, **monety niklowe 20- i 50-groszowe ukażą się w obiegu w początkach czerwca.** Reszta bilonu będzie puszczona w obieg w miarę wycofywania obecnych biletów zdawkowych.

—o—

A STRAJK APTEKARSKI W WARSZAWIE WCIĄŻ TRWA.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 17. maja. (X). W dniu 20. b. m. odbędzie się w Warszawie zjazd pracowników aptekarskich, który zadecyduje o dalszych losach nieszczęśliwego strajku aptekarskiego.

—o—

MIN. ZAMOYSKI WYGŁOSI EXPOSE 22. B. M.

Warszawa, 17. maja. (X). W związku z informacją, dotyczącą zwołania w przyszłym tygodniu **sejmowej komisji spraw zagr.,** na **którem min. Zamoyski wygłosi dłuższe expose, dowiadujemy się, że termin tego posiedzenia został ustalony na nadchodzący czwartek, t. j. 22. b. m.**

—o—

ZŁOTY BĘDZIE NOTOWANY W PRADZE.

Praga, 16. maja. (Tel. G. P.). Zarząd **giełdy postanowił** skreślić **poczawszy od poniedziałku, 19. bm. notowania marki polskiej i wprowadzić notowania złotego.**

Czytajcie „Szczutka".

STOSUNEK POLICJI DO WOJSKOWYCH.

(Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa, 17. maja.

(X) Min. Spraw Wojskowych przypomniało przepisy, regulujące **stanowisko policji państwowej wobec wojskowych.** Rozporządzenia te postanawiają, że funkcjonarjusze policji przy wykonywaniu swych czynności mają prawo występować wobec osób wojskowych w razie dokonania przez nich **czynu przestępnego,** o ile niema w pobliżu **żandarmerji wojskowej.** Policja może wówczas przytrzymać żołnierza i odprowadzić **do komendy wojskowej.** O ile przytrzymanym jest oficer, wówczas policja winna zażądać **legitymacji** i wezwać go do **dobrowolnego** udania się do komendy policji, w razie odmowy ma prawo policjant przytrzymać oficera i **odprowadzić go do komendy przymusowo.** Podobnie policja ma prawo postąpić w razie konieczności **zapobieżenia czynowi występnemu.**

—o—

USTAWA O KWATERUNKACH.

Warszawa. (Tel. G. P.) Sejmowa Komisja wojskowa omawiała w dalszym ciągu projekt ustawy o **zakwaterowaniu wojska.** W art. 9 dodano nowe ustępy, ustanawiające **prawo kwaterodawcy do żądania uwolnienia od kwaterunku po upływie 6 miesięcy.** Dodano nowy art., określający **utratę prawa do kwatery,** jeżeli zakwaterowany dopuścił się czynu niemoralnego, lub przekroczył przepisy domowe. **Przekroczenie musi być udowodnione przez sąd lub też urząd rozjemczy,** przewidziany w ustawie o ochronie lokatorów. Na tem zakończono drugie czytanie projektu ustawy.

—o—

Pierwszy Uniwersytet murzyński.

Londyn, w maju.

(+). Rząd angielski, dbając o zjednanie sobie serc czarnych poddanych, urządza w Achimota, na tzw. „Złotem wybrzeżu" Afryki **uniwersytet, przeznaczony wyłącznie dla murzynów.** Uczelnia ta ma wykształcić czarne siły nauczycielskie dla szeregu szkół, które rząd angielski zamierza niebawem rozsiać po swych kolonjach afrykańskich.

—o—

O czem wiedzieć winien każdy lokator!

NOWE STAWKI KOMORNEGO OBOWIĄZUJĄCE OD 1. CZERWCA.— PODWYŻKA NASTĄPI Z DNIEM 1. LIPCA.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 17. maja. (X). Ze względu na to, iż **ustawa o ochronie lokatorów obowiązywać będzie z dniem 1. czerwca, podajemy następujące stawki komornego:**

Mieszkania jedno-pokojowe, złożone z pokoju i kuchni płacić będą w czerwcu **5% przedwojennego komornego,** mieszkania 2—3 pokojowe z kuchnią lub bez kuchni **10%,** lokale handlowe, które płacą świadectwa handlowe IV. kategorji **10%,** warstaty rzemieślnicze, które płacą świadectwa do VIII kategorji **10%,** mieszkania 4, 5—6 pokojowe **15%,** lokale zajmowane przez zarejestrowane przez władze zakłady naukowe i wychowawcze **15%,** niezależnie od zajmowanych pokoi, o ile wedle ustawy nie podlegają niższej opłacie jako 1, 2 lub 3 pokojowe.

Lokale zajmowane przez **spółdzielnie robotnicze płacą 15%** niezależnie od zajmowanych pokoi, o ile nie mają opłacać mniejszego komornego jako lokale 1, 2 lub 3 pokojowe, lokale zajmowane przez warstaty rzemieślnicze I. kategorji **15%, lokale handlowe** pierwszych 3 kategorji i **przemysłowe** pierwszych 6 kategorji, które płaciły przed wojną 1.500 koron rocznie, **20%, warstaty** nie połączone z mieszkaniami, z wyjątkiem atelier artystów **20%,** mieszkania 7 i wyżej pokojowe **20%.**

Wszystkie niewymienione lokale handlowe i sklepy **25%,** budynki fabryczne **20%,** wszystkie inne lokale, o których nie wspomnieliśmy **10%.** Pomieszczenia zajmowane **przez redakcje i administracje** dzienników i czasopism, pomieszczenia, w których wykonywane są prace przez osoby należące do wolnych zawodów, lekarze, adwokaci, inżynierowie, instytucje zajmowane przez zawodowych pracowników nie należą do kategorji lokali handlowych czy przemysłowych, nawet gdyby właściciele tych lokali opłacali świadectwa handlowe lub przemysłowe.

Z dniem 1. lipca wszystkie stawki wzrastają o 4%, zamiast 5% — 9%, zamiast 10 — 14%, zamiast 15 — 19%, zamiast 20 — 24%, zamiast 25 — 29%. Te nowe stawki obowiązywać będą przez cały następny kwartał, tj. lipiec, sierpień i wrzesień.

Straszne sceny podczas popisu pirotechnicznego.

Wybuch bomby oderwał głowę jednej z kobiet, a 5 osób ciężko zranił.

Wiedeń, 15. maja.

(f). Onegdaj na jednym z placów dawał pewien pirotechnik przedstawienie, złożone z puszczania ogni sztucznych itp. efektów. Na zakończenie miano **wystrzelić z moździerza bombę ekrazytową.** Skutkiem niezręcznego manipulowania bomba **przedwcześnie wybuchła, siejąc panikę, śmierć i rany** wśród tłumów publiczności.

Żonie pewnego bankowca **szczątki pocisku urwały głowę.** Mąż jej, jakoteż 5 dalszych osób odniosli ciężkie rany.

Powstała olbrzymia panika, wskutek czego jeszcze wiele osób doznało poważnych obrażeń. Wypadek wywołał przygnębiające wrażenie w Wiedniu.

CHLUBNIE ZNANE AMERYK.
MASZYNY do PISANIA
UNDERWOOD
biurowe — małe
Reprezentacja i wyłączna sprzedaż:
GROSS i MARGULIES
Lwów, Kopernika 9. Telefon 592.

SIWE WŁOSY
trwale niedostrzegalnie usuwa
„ORIENTINE"
przywraca im naturalny kolor i miękkość; prosty w użyciu, bezwarunkowo nie szkodliwy.
PARFUMERIE D'ORIENT, Varsovia.
Do nabycia wszędzie. 805

NADESŁANE.

Dr. Adolf Edelman ordynuje jak dawniej w Karlsbadzie Dom „Walkür" 4706

Dr. Ignacy Better ordynuje jak w latach ubiegłych w KRYNICY — willa „Krakus".

Dla P. T. Urzędników i Robotników!
DENTYSTYCZNE AMBULATORJUM
Kętrzyńskiego 21 (między Sokołem I. a szkołą Konarskiego).
Za legitymacją na raty. 4618

Ubrania męskie, raglany, płaszcze damskie, kostjumy NA RATY!
W ZAKŁADACH KONF. „POLAND" ROMANOWICZA 17.
Udziela my kredytu do 5-ech miesięcy.

67

LEON PERUTZ i PAWEŁ FRANK.

Cud Ulama Singha.

Historja nieprawdopodobna.

Tłum. J. Styen.

(Dokończenie).

Tak więc, panie doktorze, teraz wie pan już, za co ja i Małgosia winniśmy panu wdzięczność. Dziecko nie powinno wprawdzie nigdy o tem się dowiedzieć, o to proszę pana serdecznie — ale cicho! Zdaje mi się, że to ona.

Drzwi cieplarni otworzono z impetem i baronówna wpadła, jak bomba.

Za nią weszła Melita Ziegler.

— Feliksie! — zawołała aktorka, chwytając narzeczonego za obie ręce. — Znowu jesteś postawiony na nogi? Nie, ale strachu napędziłeś mi porządnego! Powinieneś pięknie panu doktorowi podziękować, że wyszedłeś bez szwanku. Ale i ten doktor to dowcipniś nielada! Wiesz, czem mnie bawił przedtem? Że chce się żenić z „ptaszkiem", a robił przytem całkiem poważną minę. Pomyśl, że wziął mnie na kawał. To uwierzyłam mu i nagadałam impertynencji.

Dr. Kircheisen zaczerwienił się, spuścił głowę i milczał.

Baron spostrzegł zmięszanie lekarza.

— Małgosiu! — powiedział — pocałuj ładnie pana doktora i powiedz: dziękuję.

A całkiem cicho, tak, że tylko doktor usłyszał, dodał:

— Uratował mi życie, a tobie młodość.

A mała baronówna stanęła na palcach i zrobiła się tak, jak mogła, dużą, ściągnęła potem usteczka i cmoknęła doktora w twarz. Uczyniła to tak samo, jak wczoraj. Ale tamte dwa pocałunki uszczęśliwiły lekarza i napełniły go dziwną błogością, choć były tylko bezmyślnymi pocałunkami jedenastoletniej dziewczynki, która posłusznie, na rozkaz, całuje towarzysza zabaw, albo dobrego wujaszka.

EPILOG.

Laki i narcyze, róże, goździki z niezapominajkami, bratki i rezeda kwitły w doniczkach i na grządkach, polewano je, rozsiewały woń przez kilka tygodni, znowu więdły, gdy przyszedł czas ich konania. Ogród barona utracił swoją tajemniczość. Wiatr, słońce, deszcz i rosa rządziły tu przyrodzonem prawem, które był na czas krótki zastąpił cud Ulama Singh'a, ogrodnika świątyni Prawati w Agrze.

W kilka dni po śmierci Ulama Singh'a wyjechał dr. Kircheisen na Korfu. Pilne badania płazów i owadów wysp Jońskich nie pozwalały mu zbyt wiele czasu poświęcać wspomnieniu przebytych chwil w willi barona i tak zwolna wygasała także owa wielka i pożerająca namiętność, która tak okrutne przyniosła rozczarowanie.

Gdy powrócił do Wiednia, do swego mieszkania, zajął się na długie miesiące mozolną pracą zestawiania, grupowania i opracowywania ogromnego materjału naukowego, przywiezionego z podróży. Na chwilę tylko poświęcił uwagę zawiadomieniu o ślubie barona von Vogh z Melittą Ziegler, artystką teatru nadwornego. Swoją gospodynię, Bettinę, zaskoczył któregoś dnia po przejrzeniu notatnika zawiadomieniem, że kuchnię urządzi na pierwszem piętrze, a dawną zamieni na ciemnię. Zapomniał w swem roztargnieniu, że ten doskonały, praktyczny pomysł, zanotowany wśród uwag biologicznych, histologicznych, embrjologicznych i innych mądrości naukowych, wyrósł w główce paplącego i rozbawionego dziecka. I trzeba było całego gospodarczego autorytetu Bettiny, by doktora odwieść od wykonania zamiaru.

Czasami, ale niezbyt często, przypominano mu wizytę lekarską w willi na Hietzingu. Widoczek, przysłany mu z jakichś zamorskich krajów, kilka wierszy w dzienniku, donoszących o nowym czynie turystycznym barona Feliksa von Vogh'a, jakaś notatka w rubryce „Sport i życie towarzyskie", gdzie wymieniano nazwisko barona wśród uczestników uroczystości dworskich, albo meetingu szermierskiego — to wszystko upewniało lekarza, że jego były pacjent zamierza wychylić do dna puhar życia, ongiś niemal

Najważniejsze odkrycia naukowe w r. 1923.

Na zapytanie, uczynione przez Komisję techniczną Komitetu nagrody Nobla, wystosowane do Akademji francuskiej, angielskiej i amerykańskiej co do najważniejszych wynalazków, dokonanych w nauce za rok 1923, otrzymano następującą prawie jednobrzmiącą odpowiedź:

Za najważniejsze odkrycie należy uważać: 1) Potwierdzenie drugiej i trzeciej tezy w teorji Einsteina; 2) wynalezienie **nowego typu kotła parowego i turbiny**, w których parę wodną zastąpiono parą rtęci, co zapowiada olbrzymie oszczędności w produkcji; 3) odkrycie przeczuwanego oddawna pierwiastka chemicznego nr. 72 nazwanego obecnie „**Hafnium**“; 4) odnalezienie **jaj przedpotopowych dynozaura**, pochodzących conajmniej z przed 10 tys. lat, napotkanych na pustyni Gobi w Azji; 5) **przesyłanie obrazów za pomocą radio**; 6) **lot w poprzek kontynentu Ameryki** bez zatrzymania się i 7) ogólne zaprowadzenie do medycyny „insuliny“ jako środka przeciwko cukrowej chorobie.

NADESŁANE.

Znaczna zniżka cen

Instrumentów chirurgicznych, Mebli operacyjnych, Mikroskopów, Artykułów gumowych tylko

STANISŁAW BARAN

Magazyn Medyczny — dostawca Szpitali itp. 4723

LWÓW, AKADEMICKA L. 26

Ulgi w spłatach.

Jodową Sól Do kąpieli Radjoaktywną

w najlepszym gatunku polecają Zakł. Chem. „Laokoon“. Spółka Akcyjna we Lwowie, ul. Kąpielna 6. 4591

N. U. Z. A.

dostarcza węgiel i drzewo opałowe w każdej ilości po cenach konkurencyjnych.

Sprzedaż: w biurze ul. Jagiellońska 7 i we wszystkich sklepach.

z rąk już wytrącony przez dziwny przypadek. Dr. Kircheisen nie zazdrościł mu tych rozrywek. Jego pracownia, zapełniona zbiorami, książkami, preparatami, czyściutko segregowanemi według alfabetu, zaopatrzonymi etykietami, napisami, numerami, dawała mu taką samą sumę szczęścia ziemskiego, co baronowi niespokojna gonitwa poprzez gwar i szum świata.

Ale i dr. Kircheisen miewał chwile, w których wyrywał się tęsknotą z ciszy życia pustelniczego do rozmaitości i bogactwa innych przeżyć. Raz jeden spojrzał im nieomal oko w oko. Takie myśli nawiedzały dr. Kircheisena tylko wtedy, gdy w pogodny dzień spotykał na którejś z ożywionych ulic śródmieścia baronównę Vogh, idącą skromnie i grzecznie przy boku guwernantki. Nosiła króciutką sukienkę, obręcz przewieszała przez ramię. Mała jedenastoletnia dziewczynka, która przez przeciąg jednego dnia jesiennego — była jego narzeczoną.

KONIEC.

MARYSIENKA Pierwszorzędny film salonowy w 6 w. akt. pt. KOPERNIK

PROCES BANKIERA LAROQUE'A.

Będziemy mieli haussę na giełdzie akcyjnej.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17. maja. (V) Jak słychać w najbliższym czasie ma się ukazać rozporządzenie o **obowiązkowem zaprowadzeniu ksiąg handlowych w złotych najpóźniej od 1 stycznia 1925 r.** W spółkach akcyjnych kapitał zakładowy ma wynosić **minimum 25 tys. złotych, a wartość poszczególnych akcji 10 złotych.**

Co myśli prof. dr. Dybowski o p. Ossendowskim?

(Wywiad).

Lwów, 17. maja.

(B) Dwa „naukowe“ dzieła prof. Ossendowskiego, pierwsze pod tyt. „Przez kraj ludzi, zwierząt i bogów“, drugie pod tyt. „W ludzkiej i leśnej knieji“ zajęły w ostatnich czasach mocno opinję publiczną. Dzięki walorom beletrystycznym powitane zrazu przez czytającą publiczność z wielkiem uznaniem, **zaczęły się powoli spotykać z ostrą krytyką naukowców zagranicznych (Sven Hedin) i polskich.** Zaznaczyliśmy już, **jaką szkodę przyniosło nauce polskiej to przemycanie pod firmą naukowości fantazyjnych elaboratów *à* la Karol May.** Pragnąc w dalszym ciągu sprawę tę przedstawić rzeczowo, zwróciliśmy się z prośbą o wypowiedzenie się do prof. **dr. B. Dybowskiego**, uczonego europejskiej sławy, który za udział w powstaniu styczniowem zesłany na Sybir, wyzyskał tam swój pobyt na gruntowne jej zbadanie, a później kilkakrotnie tam powracał w celach naukowych, sięgając swemi podróżami do serca Azji centralnej.

Czcigodny senjor nauki polskiej z całą gotowością zgodził się na udzielenie wywiadu.

— Czy pan profesor zna prace p. Ossendowskiego?

— Owszem. Zaciekawiony entuzjastycznem ich przyjęciem, oraz tematem przeczytałem je natychmiast.

— Co sądzi pan profesor o ich wartości naukowej?

— Naprzód kilka słów o książce p. t. „Przez kraj ludzi, zwierząt i bogów“. **Zrobiła na mnie wrażenie barwnej epopei bohaterskiej. Ile w niej jest prawdy dziejowej, ile prawdopodobieństwa w faktach przedstawionych, ile fantazji poetyckiej, określić ściśle niepodobna.** Autor — chcąc uwydatnić pewien kierunek myśli swoich, pewne założenie — używa tych metod, co niezrównany, genjalny nasz ziomek, twórca „Ogniem i mieczem“, to też chaos bolszewicki wyłania się z tej książki należycie. Podobnie zaś, jak Homer wzywa do pomocy interwencji bogów, tak p. Antoni Ossendowski przywołuje ducha Mongolji, obudzonego ku nowemu życiu tajemniczej Azji. **Mistycyzm, fantazja poetycka i pseudorealność splatają się w jedną całość cudowną!**

— Czy naukowość drugiej książki podobnie się przedstawiła panu profesorowi?

— Przy pierwszej opowieści czytelnik nie wiedział dokładnie o kwalifikacjach naukowych autora, dopiero z tej drugiej dowiaduje się o nich, a zarazem i o wrodzonej namiętności myśliwskiej, **która się objawiła u niego już w wieku lat pięciu**, ta ostatnia pozwala nam objaśnić popęd jego do liemerycznej fantazji i do przesady wszelskiego rodzaju. **Przysłowie niemieckie wyraźnie zaznacza, że „Wer schiesst viel, der pufft viel“, a szczególnie przy opowiadaniu.** Autor kształcił się na geologa i chemika, badał tereny węgla kamiennego, tereny naftowe, jeziora słone i słodkowodne, źródła mineralne najrozmaitsze. Za jedną z prac swoich miał otrzymać od Akademji Umiejętności wielki medal złoty imienia Busse'go. Obok tych umiejętności uprawiał medycynę i chirurgję, trudnił się fotografją. W strzelaniu miał być mistrzem pierwszorzędnym. Takie są główne jego kwalifikacje intelektualne. Co do fizycznych zalet i właściwości posiadał t. zw. zdrowie stalowe, siły mięśniowe fenomenalne, wytrzymałość na zimno niezwykłą, odporność t. zw. „napoleońską“ na strzały, a nadto cudowny przymiot organizmu gojenia bez środków leczniczych ran bolesnych, wywichnięć, kontuzyjnych okaleczeń, stłuczeń, odmrożeń etc.

W tem miejscu subtelna ironja prof. Dybowskiego zmusza mnie do mimowolnego wybuchu śmiechu. Czcigodny rozmówca ciągnął jednak dalej z bardzo poważną miną, mimo filuternych przebłysków w oczach.

— Był to w całości organizm bohaterski. Cudowni są też jego okolicznościowi towarzysze przygodni. tu wspomnę tylko o dwóch: Agronom-siłacz, który pochwyciwszy nieprzyjaciela w swe ręce, przez samo wstrząśnięcie nim skręcał mu kark i rzucał nieżywego przed siebie; drugi brodiaga zwany „Hak“, ten miał na brzuchu z własnej skóry wytworzony worek, w którym przechowywał długi ostry nóż i maleńką piłkę (str. 36). Niemniej cudowne są zwierzęta, któremi się posługiwał, tak np. koń, na którym przepłynął przez Jenissej w czasie, gdy pędziło krę po rzece. Opis tej przeprawy est arcycudowny. **Wogóle książka pod nagłówkiem „Wśród ludzkiej leśnej knieji“ pełna jest cudowności, atoli wywarła na mnie wrażenie, że autor pisał ją z pamięci, nie mając spisanych notat przed sobą i nie zaglądając do dzieł i opisów kraju, na dowód czego mógłbym przytoczyć prawie setkę przykładów.**

— Może pan profesor zechce podać choć kilka.

— Oto kilka, bynajmniej nie najjaskrawszych. **Autor** podaje, że zabił „szopa“ (procyon lotor), tymczasem **ten gatunek zamieszkuje** wyłącznie Stany **Zjedn. Ameryki** północnej. Następnie, że zastrzelił nad jeziorem Chanka flaminga (Phoenicopterus ruber), **gatunek, który istnieje tylko w Europie nad morzem Śródziemnem.** Oświadcza dalej, że łabędź czarny **australijski** (Cygnus atratus) znajduje się w dorzeczu jeziora Chanka, co najzupełniej nie zgadza się z prawdą. (To jezioro nazywa najniesłuszniej „Hanka“.

Najciekawszą atoli i wprost sensacyjną wiadomość podaje o obecności boa dusiciela w kraju ussuryjskim (Boa constrictor), **gatunek żyjący wyłącznie w południowej Ameryce.** Sam osobiście przejechał okaz duży dusiciela, pędząc na samochodzie. W wnętrznościach tego okazu znalazł 5 zajęcy, jednego ptaka i jednego szczura! Łowił olbrzymie okonie, a wysokość ich najeżonej kolczastej płetwy grzbietowej wynosić miała 37 cm. (str. 48). Płetwa ta stanowi 28% wysokości ciała, więc sama wysokość ciała musiała mierzyć przeszło 900 mm. czyli 90 cm.

Lilje białe i żółte miały kielichy o 20 cm. wysokości (!) irysy japońskie 20 do 30 cm. (!) Żółwie chankajskie mają dorastać olbrzymiej wielkości i ważyć do 40 funt. (Trionyx Maackii) (sic!)

Wyspa Putiatina położona jest w zatoce Strietok; u zachodniego brzegu tej zatoki mieszkaliśmy przeszło rok. Odległość tej zatoki od Władywostoku wynosi około 60 klm., ten położony jest na końcu półwyspu Murawjew-amurski, pomiędzy zatokami Amurską ze strony zachodniej, a ussuryjską ze strony wschodniej. Na wybrzeżu zachodniem zatoki Amurkiej, na północ od zatoki słowiańskiej znajduje się zatoczka Sidemi, gdzie w pobliżu urządził Jankowski swoją fermę, noszącą nazwę fermy Jankowskiego. Tymczasem autor opowieści, odwiedzający syna Michała Jankowskiego w jego fermie, odziedziczonej po ojcu, każe mu mieszkać na wyspie Putiatina. Zawód pamięci autora jest pożałowania godny, jak widzimy.

Na tych **powyżej** przytoczonych **przykładach zakończę: już po nich można ocenić prawdę w opowieści, gdzie jej szukać mamy, w co wierzyć, a co uznać za fantazję poetycką, mającą na celu uwydatnienie założeń autora, charakteryzujących kraj, jego roślinność, faunę i społeczeństwo ludzkie. Taką charakterystykę przedstawić się stara w opowieściach swych prof. dr. Antoni Ferdynand Ossendowski. Fantazja atoli musi mieć swoje granice.**

— Czy walory beletrystyczne nie ratują tych książek w oczach pana profesora?

— Gdyby Homer lub Sienkiewicz — zakończył czcigodny interlokutor — pisali swoje opowieści bez opromienienia ich potęgą poetyckiej fantazji, nie miałyby one tego rozgłosu i nie wzbudziłyby tego zainteresowania wśród czytającej publiczności, jakimi są one otoczone obecnie. Czy ten moment wskazany może służyć za powód dostateczny dla wydania łagodniejszego sądu przy ocenie opowieści, o których mowa — pozostawić musimy przyszłości, **która wymagać musi prawdy również w utworach poetyckiej fantazji, bo inaczej pozostaną one tylko.. powieściami arabskiemi.**

Z teatru stanisławowskiego.

„Sybir“, dramat w 4 aktach Gabrjeli Zapolskiej, na scenie teatru im. Al. hr. Fredry w Stanisławowie.

(Od naszego korespondenta).

Stanisławów, w maju.

Z okazji uroczystości Konstytucji 3-go Maja, wystawił teatr stanisławowski dramat w 4 aktach Gabrjeli Zapolskiej pt. „Sybir“. Krok ten był niezwykle śmiały ze względu na wielkie trudności techniczne, stronę kostjumową i wielką obsadę. Jednakowoż, można stwierdzić, że reżyserja potrafiła wywiązać się z zadania w sposób zadowalający, choć gdzieniegdzie były jeszcze pewne bardzo poważne usterki. Drugim poważnym błędem, który musimy wytknąć, było słabe opanowanie języka rosyjskiego, co w wielu momentach niezwykle psuło wrażenie. Całość jednak wypadła na ogół dobrze i szczerze można pogratulować dyr. **Cepnikowi**, jako reżyserowi, tego sukcesu. Artyści wywiązali się ze swego zadania bez zarzutu.

Zastępca.

Dzień sportowy

NA DOCHÓD IGRZYSK OLIMP. 1924 W STANISŁAWOWIE.

(Od naszego korespondenta).

Stanisławów, w maju.

Na dochód Igrzysk Olimpijskich urządzono w Stanisławowie dnia 11. bm. „Dzień Sportowy“, wystawiając do rozgrywek sześć miejscowych drużyn. Poszczególne wyniki przedstawiają się, jak następuje:

„Bystrzyca“ — „Victoria“ 4:0 (3:0). „Bystrzyca“ grała bardzo ofiarnie, zaś atak jej pracował nawet nienagannie, wypracowując szereg pięknych pozycyj. Specjalną uwagę zwracał na siebie bramkarz, zwinny i przytomny. „Victoria“ pokazuje z każdym dniem postępy i jest drużyną wielce obiecującą.

„Hakoah I“ — „Rewera II“ 2:2 (2:1). „Hakoah“ nie może jeszcze ciągle przyjść do siebie po odpoczynku zimowym, poszczególni gracze wykazują wiele inicjatywy, lecz **całość mało zgrana.** Pozatem brak kontaktu między napadem a pomocą. „Rewera II“ jest drużyną ładną i ma w swym składzie pierwszorzędny materjał piłkarski. Obie bramki zdobyła z rzutu karnego.

„Rewera I.“ — „Sokół I.“ 1:1 (1:1). Obie te drużyny rywalizują ze sobą obecnie stale o palmę pierwszeństwa. „Rewera“ po dwukrotnej klęsce, która poniosła w tym roku od „Sokoła“, wystawiła swój najlepszy skład. Lecz niestety powtarzają się stale stare grzechy, a to pojedyncze ściąganie się graczy na boisko. Tak być nie może, gdyż obniża to ogólne wrażenie i wyrabia klubowi złą opinję. „Sokół“ prezentuje się doskonale i niezawodnie zdobędzie jedno z czołowych stanowisk Mistrzostwa klasy B. Gra była cały czas interesująca, z przewagą zmieniającą się. „Sokół“ zdobył bramkę z rzutu **karnego.**

Sport w Kołomyji.

Sezon piłki nożnej w Kołomyi właściwie już się rozpoczął. Z drużyn miejscowych, jak zwykle stoi na czele „K. S. 49 p. p.“, który w zeszłym roku był najpoważniejszym kandydatem do mistrzostwa O. K. VI. Obecnie „49 p. p.“ poczynił pewne zmiany w swym składzie. Niezrozumiałą była klęska naszego faworyta ze stanisławowską „Bystrzycą“ w stosunku 1:2. To chyba znak, że wojskowi mało się ambicjonowali przy tem spotkaniu, tembardziej, iż „Bystrzyca“ jest drużyną słabą. Tak być nie powinno, gdyż w ten sposób klub traci prestige. Jak się dowiadujemy, miejscowy „Sokół“ rozwiązał swą drużynę, rezygnując widocznie z tego rodzaju sportu. A szkoda, gdyż skład „Sokoła“ miał jednostki wiele obiecujące, które mogły w przyszłości coś zrobić, a nawet odnieść większe sukcesy. Gdy chodzi o egzystencje kołomyjskiego „A. Z. S.“, to przedstawia się on bardzo niepokaźnie, a to tylko z tego powodu, że brak mu zdecydowanej pracy. Nie wątpimy jednak, że w okresie wakacyjnym drużyna weźmie na ambit i pokaże nam coś konkretnego. Wreszcie jest jeszcze „Ż. T. G.“, towarzystwo rozwijające się wcale pomyślnie, jedyny miejscowy przeciwnik „49 p. p.“, choć nie jego konkurent. Drużyna „Ż. T. G.“ robi bardzo wolne postępy.

Usiłowane morderstwo skrytobójcze we Lwowie.

Niedoszły teść chciał zgładzić narzeczonego swej córki

(h) Wczoraj wieczorem zdarzył się we Lwowie wypadek **usiłowanego skrytobójczego morderstwa na niezwykle oryginalnem tle.**

Do niejakiej Heleny Steer, córki murarza i dozorcy domu przy ul. **Pod Dębem 6, zalecał się 22-letni Marjan Węglarz,** robotnik zam. przy ul. Pod Dębem 26. Od pewnego jednak czasu Węglarz **począł zaniedbywać swą „narzeczoną“, pragnąc zdaje się wycofać z narzuconego mu małżeństwa.**

To postępowanie Węglarza nie podobało się jej ojcu Janowi.

Wczoraj wieczorem Steer spotkawszy Węglarza na ulicy, **zaprosił go do szynku Schranca przy ul. Pod Dębem,** gdzie poczęstował go **kilku kulkami piwa.** Po chwili, Węglarz **uczuł boleści w żołądku** i opuścił szynk. **Po uściu paru kroków zachwiał się i upadł na ziemię.**

Zawezwane Pogotowie ratunkowe przepłukało mu żołądek, przyczem **stwierdzono zotrucie,** nie zdołano jednak ustalić, **jakiego rodzaju to była trucizna.** W stanie **nieprzytomnym przewieziono Węglarza do szpitala.**

Późną nocą **aresztowano Steera,** który **do winy się nie przyznał.** Wobec spóźnionej pory oraz **bezprzytomnego** stanu Węglarza musiano śledztwo przerwać.

Eksplozja szybu gazowego pod Krosnem.

Dwaj urzędnicy i jeden robotnik zostali ciężko ranni.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Krosno, 16 maja.

(h) Wczoraj wieczorem wydarzyła się w naszej okolicy katastrofa, **która pociągnęła za sobą 3 ofiary w ludziach.**

Mianowicie w **jednym z szybów gazowych w Sątkowej,** należącym do Towarzystwa **naftowego „Dąbrowa“,** w czasie **nasadzania głowicy na cylinder, szyb eksplodował.**

Obecni przy tej robocie urzędnicy Kolb i Brunner oraz jeden z robotników **zostali ciężko ranni.**

Na miejsce wypadku wyjechał natychmiast dyr. „Dąbrowy“ p. **Didier** z lekarzem dr. **Strassbergiem.**

Napad pokątnego handlarza tytoniu

na kontrolera skarbowego.

UZBROIĆ POGRANICZNĄ KONTROLĘ SKARBOWĄ.

(Od naszego korespondenta).

Kołomyja, 15 maja.

Do czego dochodzi bezczelność przemytników i pokątnych handlarzy tytoniu **niemonopolowego** — świadczy fakt następujący:

Kontrolor skarbowy Eugenjusz Nakłowicz, udał się do niejakiej Malci Glaserowej, zamieszkałej w Kołomyji przy ul. Spinozy, celem doręczenia jej wezwania urzędowego. Po wejściu do mieszkania zastał **rozłożony na stole tytoń liściowy, przygotowany do krajania w ilości 1 kg.** Tytoń ten oczywiście zakwestjonował, co doprowadziło syna Glaserowej, Izaka do **takiej pasji, że rzucił się na Nakłowicza i uderzył go pięścią w twarz między oczy tak, że kontrolor upadł na ziemię zalany krwią.** Lekarz skwalifikował powyższe uszkodzenie ciała, jako **ciężkie.** Glasera aresztowano i osadzono w więzieniu sądowem, skąd odpowiadać będzie za napad na funkcjonarjusza państw. podczas pełnienia służby.

Sprawa powyższa nasuwa refleksje na temat **nieuzbrojenia kontroli skarbowej,** spełniającej nieraz swą odpowiedzialną służbę w trudnych warunkach wśród rozmaitych szumowin społecznych, tudzież refleksje co do stosunków w dziedzinie skarbowej wogóle.

Pokucie jako graniczące z Rumunją i Czechosłowacją jest terenem, na którym **grasują przemytnicy wszelkiego rodzaju, a głównie przemytnicy tytoniu i wódki. Również plantatorowie tytoniu uprawiają handel tym artykułem,** co się im bardziej rentuje niż oddawanie tytoniu do fabryk rządowych za minimalnem wynagrodzeniem.

Kontrola skarbowa, której stan w tutejszym okręgu jest bardzo nieliczny, a w samej Kołomyji cztery razy tak mały jak przed wojną, nie może podołać mimo najlepszych chęci swym obowiązkom. Stąd zuchwałość pokątnych sprzedawców tytoniu, która **jak się** spodziewać należy będzie w niniejszym wypadku surowo ukarana.

Zadziwia fakt, że straż celna, która niewiadomo poco jest w Kołomyji, nie współdziała z kontrolą skarbową w trzebieniu rozlicznych przestępców skarbowych.

Kontrola ugina się pod brzemieniem pracy zawodowej, a panowie ze straży celnej spacerują sobie bez celu po mieście.

Z jednej strony redukcja sił i przesadna oszczędność, z drugiej zaś strony utrzymywanie pracowników, których odnośna władza nie chce, czy też nie umie użyć odpowiednio do ich przeznaczenia. Co najmniej dziwne stosunki!

Kronika kołomyjska.

(Telefonem od naszego koresp.)

Kołomyja, 15. maja.

Ze spraw miejskich. Rada miejska uchwaliła zwaloryzować płace stróżów szkolnych oraz pensje emerytalne wdów i sierót po pracownikach magistratu kołomyjskiego.

Również uchwalono podwyższyć pobory prezesa i wiceprezesów miasta.

Zjazd koleżeński maturzystów gimnazjum polskiego w Kołomyji z r. 1904 odbędzie się tu dnia 8. i 9. czerwca b. r. **Bliższych** wyjaśnień udziela adwokat **dr.** Huczneker w Kołomyji.

Małe przypomnienie. Kilkakrotnie już zwracaliśmy na to uwagę, że dworzec kolejowy w Kołomyji posiada tylko jedno wyjście dla podróżnych, które jest równocześnie i wejściem. Można sobie chyba łatwo wyobrazić, jaki tłok panuje przy drzwiach podczas przyjazdu pociągów, jak ludzie wzajemnie się potrącają i jakie powstaje zamieszanie. Czyż w takich warunkach jest możliwa jakakolwiek kontrola biletów. Sądzimy, że zrobienie specjalnego wyjścia nie będzie połączone ze zbytniemi trudnościami i mamy nadzieję, że niedługo doczekamy się tej innowacji, na co zresztą powinna wpłynąć Dyrekcja P. K. P. w Stanisławowie.

Zakład kąpielowy w Delatynie.

Delatyn, w maju.

Niezwykłą zasługę ma p. Czaplińska w odrestaurowaniu i odnowieniu **Zakładu inhalacyjno-solankowo-kąpielowego w Delatynie,** dając temsamem możność obywatelom Kresów wsch. odbywania taniego leczenia wszelkich chorób. Silna solanka i zimne inhalacje nadają się w zupełności i do zastosowania lekarskiego przy **kuracji reumatyzmu, krzywicy, porażeń, chorób kobiecych** itd. Zakład posiada własne pokoje do wynajęcia, zaś przepiękne okolice Delatyna znakomicie dają sposobność wypoczynku. Uroczyste otwarcie odbyło się 15. bm. zaś od 1. czerwca niezwykle wygodne połączenia kolejowe dadzą publiczności możność odwiedzania zakładu.

PRZEDSTAWIENIA W TEATRACH MIEJSKICH O GODZINIE 7.30 WIECZOREM.

Począwszy od dnia 15. b. m przedstawienia we wszystkich teatrach miejskich rozpoczynają się o godz. 7'30 wieczorem.

*

TEATR WIELKI.

Niedziela 18 (o 3.30) „Dom otwarty“ (popularne).

Niedziela 18 (o 7.30) „Mazepa“, gościnny występ Żelazowskiego.

Poniedziałek 19 (o 7.30) „Panie Kochanku“.

Wtorek 20 „Mazepa“ wyst. Żelazowskiego.

TEATR MAŁY:

Niedziela 18 (o 7.30) „Bęben“.

Poniedziałek 19 (o 7.30) „Myśl“.

Wtorek 20 (o 7.30) „Bęben“.

TEATR NOWOŚCI.

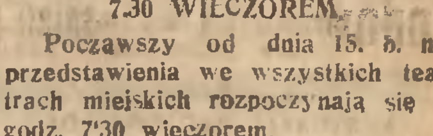
Niedziela 18 (o 7.30) „Zięć kawaler“.

Poniedziałek 19 (o 7.30) „Zięć kawaler“.

*

Teatr **„BAGATELA“.** Od soboty 17. maja br. Prolog, J. Sławski, Złotecki, H. Felińska, M. Mirski, ? Sherwood ? „Córka narzeczonej“, farsa.

Biuro Koncertowe M. Tuerka. Wtorek 20 maja: Wieczór muzyki nowoczesnej. 4705-?

Giełda warszawska.

Warszawa. (PAT.) Notowania z **17.** bm.: Gotówka: Dolary 5.18½ do 5.21—5.16.

Czeki: Belgja 25.20—25.32—25.08, Holandja 194.10—195.05—193.15, Londyn 22.65—22.55—22.66—22.44, Nowy Jork jak got., Paryż 29.90, 30.04, 29.76, Szwajcarja 91.95, 92.40, 91.50, Praga 15.29½, 15.37, 15.22, Wiedeń 7.32½, 7.35, 7.28,

Włochy 23.10, 23.20, 23, Sztokholm 137.45, 138.10, 136.80, Bony złote 0.70, 0.75, Miljonówka 0.45, 0.44, Pożyczka dolarowa 2.95.

Giełdy obce.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych. (PAT.) Notowania z 17 maja. Holandja 211, N. Jork 564½, Londyn 24.63, Paryż 32.55, Medjolan 25.10, Praga 16.62½, Budapeszt 0.0067, Bukareszt 21.75, Belgrad 61.75, Sofja 4.10, Wiedeń 79½.

Obroty pozagiełdowe

Lwów, 17. maja.

Wczoraj przedpołudniem bez obrotów, popołudniu transakcje tylko w dolarach. Doary amer. 9.380—9.400, kanad. 8.800—8.900.

DODATKI MIESZKANIOWE DLA FUNKCJONARJUSZY PANSTW.

(Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa, 17. maja. (X). Prezydjum Rady Min. przedłożyło Sejmowi projekt ustawy, upoważniającej Radę Min. **do przyznawania funkcjonarjuszom państwowym i wojskowym, oraz emerytom urzędnikom i oficerom specjalnych dodatków na mieszkania.** Projekt ów pozostaje w ścisłym związku z wejściem w życie ustawy o ochronie lokatorów, która znacznie podwyższy stawki komornego.

ŻYDZI ROSYJSCY W POLSCE.

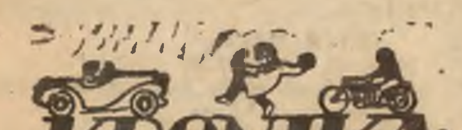
(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 17. maja. (X) Przed kilkoma dniami kolportowano wiadomość, jakoby wicemin. spraw wewn. Olpiński nosił się z zamiarem **zezwolenia kilkuset tys. żydom rosyjskim na osiedlenie się w Polsce.** Dowiadujemy się obecnie, iż wiadomość ta całkowicie nie odpowiada prawdzie. Pobyt obcokrajowców w Polsce nie należy zupełnie do zakresu działania wicemin. Olpińskiego, lecz do nowego podsekretarza stanu Dutkiewicza.

KURTUAZJA MAC DONALDA.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 17. maja. (X) Z Londynu donoszą: Mac Donald wystosował w ub. środę do Poincarego list osobisty w niezwykle serdecznych wyrazach. W liście tym wyraża głęboki żal z powodu niedojścia do skutku spotkania obu polityków w Chequers.

Lwów, 17 maja.

ULGI PRZEJAZDOWE DLA UCZESTNIKÓW ZAWODOW STRZELECKICH.

Podaję do wiadomości, że na mocy okólnika Min. Kol. mogą zawodnicy przybywający na zawody do Lwowa korzystać w drodze powrotnej z następujących ulg w przejeździe koleją:

1) zawodnicy wylegitymowawszy się przy kasie kolejowej różową imienną legitymacją dla zawodnika — zaopatrzoną w pieczęć Komendy Miasta Lwów i podpis podpułkowników Hudeka lub Pieniążka płacą w dniach 19, 20 i 21 maja br. przy przejeździe pociągiem osobowym. a) w wagonach klasy III-ciej połowę taryfy klasy IV, w wagonach klasy II-giej połowę taryfy klasy III-ej, w wagonach klasy I-ej połowę taryfy klasy II-giej.

2) Przy przejazdach pociągiem pospiesznym płacą zawodnicy według taryfy dla pociągów osobowych z dodatkowym uiszczeniem należytości przypadającej za bilet dodatkowy na pociąg pospieszny według taryfy tej klasy, w której odbywa podróż.

3) Przejazdy nie mogą się odbywać drogami okrężnemi.

4) Ulgi przewidziane są tylko dla podróży na odległości conajmniej 30 kilometrów i osoby jadące nie mogą wymagać oddzielnych wagonów lub przedziałów.

5) Różowe legitymacje zawodników będą przy kupnie biletów przy kasie ostemplowane i należy je zachować aż do końcowej stacji podróży. Przewodniczący Sekcji Org. (—) Pieniążek, pplk. p. d. Sztabu gen.

PREMIERA 18/5 1924 **w BAGATELI**

Gościnne występy człowieka o 6-iu zmysłach **Mr. Sherwood** oraz bogaty program. Początek o godz. 8·30

Odkrycie kości ofiar angielskiego Landru.

Londyn, 17. maja.

(f). Sprawa **Patryka Mahona**, oskarżonego o zamordowanie i poćwiartowanie kobiety **przybiera coraz szersze rozmiary.** Zaciekawienie opinji publicznej wzrasta z dnia na dzień. Ostatnio pewna dziewczyna wraz z bratem z ciekawości usiłowali wspiąć się po murze, otaczającym willę. Przytem usunęły im się kamienie z pod nóg. Gdy chcieli je położyć na swem miejscu, spostrzegli w zagłębieniu muru **kilka kości ludzkich.** Również przy rozkopywaniu ogrodu znaleziono dużo kości, coby świadczyło, że **Emilja Haye nie była jedyną ofiarą Mahona.**

W Warszawie zaczynają się wreszcie interesować przesileniem przemysłowem.

NARADY TOCZĄ SIĘ W MIN. PRZEMYSŁU I HANDLU.

Warszawa, 17. maja. (X) W Min. Przemysłu i Handlu obradowała konferencja, dotycząca sprawy **przesilenia przemysłowego.** W konferencji wzięli udział min. przemysłu i handlu **Kiedroń**, wicemin. skarbu **Klarner** i naczelny inspektor pracy **Klott**, a ze sfer poselskich pp. Wierzbicki (ZLN.), Żuławski (PPS), Chaciński (Ch.-D.) i Chądzyński (NPR.). W konferencji ponadto wzięli udział przedstawiciele wszystkich klubów robotniczych, N. P. R., P. P. S. i Ch. D., przedstawiciele związku pracowników handlowych i centrali pracowników handlowych, centralnego związku polskiego przemysłu, handlu i finansów, przemysłowców metalowych, górnośląskiego związku przemysłowców górniczych, związku hutników polskich i związku przemysłu włókienniczego. Konferencję zagaił Min. Kiedroń i **wskazał na ważność obrad** poniżej).

Tablica pamiątkowa Traugutta. Z 8 przedłożonych przyjął komitet piękny w pomysłach dekoracyjnych projekt Nr. 3 architekty inż. Bron. Wiktora. Artysta-rzeźbiarz Zyg. Kurczyński podjął się bezinteresownie wypracowania modelu i wspólnie z projektodawcą zajęcia się spiżowym odlewem, jaki ma wykonać jedna z firm lwowskich. Spiżu na odlew obiecało dostarczyć Min. spraw wojsk. Komitet uchwalił prosić ks. generała K. Boguckiego o pośrednictwo w celu uzyskania u władz Konwentu OO. Jezuitów pozwolenia na umieszczenie tablicy 2·50 metr. ponad poziomem ulicy na zewnętrznej południowej ścianie wieży ich kościoła. Miejsce tej ulicy nadaje się dla powyższego celu tem bardziej, że kościół OO. Jezuitów jest świątynią garnizonową. Odsłonięcie tablicy nastąpi 5 sierpnia br. w 60 rocznicę bohaterskiej śmierci Traugutta. Wobec tego jest wskazanem nadsyłać jak najrychlej dobrowolne datki na powyższy cel do Biura Duszpasterstw DOK. Nr. VI, we Lwowie, ul. Wałowa 16, I. p.

Komitet bezdomnych urzędników państwowych i prywatnych zaprasza współobywateli nie posiadających mieszkania na zebranie, które omówi środki uzyskania mieszkań oraz zaradzeniu nędzy nieszkaniowej pewnej części pracowników fizycznych i umysłowych. Zebranie odbędzie się w niedzielę 18 maja o godz. 7 wiecz. w lokalu Koła TSL. przy ul. Ossolińskich l. 10 II. p. Wstęp za zaproszeniami imiennymi, które wydają wymienione organizacje po wylegitymowaniu się osobistem.

IX. Lwowskie Koło im. M. Borelowskiego TSL. urządza 18 bm. o 12 godz. w południe tradycyjny obrzęd „Święconego“, na który zaprasza członków i sympatyków. Wstęp 1 zlp. na rzecz T. S. L.

Staraniem lwowskiego Towarz. Fotograficznego odbędzie się 19 bm. o g. 7 wiecz. w Państwowej Szkole Przemysłowej (sala fizyki, parter na prawo) wykład prof. J. Świtkowskiego pt.: „Zjawiska medjumiczne we fotografji“. Wykład ilustrowany będzie przeźroczami.

Koncert spacerowy muzyk wojskowych połączony z niespodziankami, odbędzie się w niedzielę 18 bm. popołudniu na placu Targów Wschodnich na dochód Dnia Narodowego TSL. oraz Olimpjady.

Towarzystwo Sztuk Pięknych. Ciesząca się wielkiem powodzeniem wystawa Luny Drexlerówny, Marji Chybińskiej, Anieli Czarnowskiej i Anny Harland-Zajączkowskiej trwa w dalszym ciągu w lokalu przy ul. Dzieduszyckich 1. (gmach Muzeum Przem.). Równocześnie przygotowuje Towarzystwo wielki Salon wiosenny w Pałacu Sztuki na pl. Targów Wschodnich, na który złoży się powyżej 1500 eksponatów, w większej ilości reprezentantami będą także malarze zamiejscowi. Szczegóły i datę otwarcia podadzą niebawem dzienniki.

(h) **Oszukał „Togę“.** Kierownictwo firmy „Toga“ doniosło policji, że w kwietniu br. zgłosił się do ich składu niejaki Teodor Tkacz i przedstawiwszy się jako kierownik zakładów ślusarskich przy ul. Blonnej, zapewnił „Togę“ iż zakłady te zakupują większą ilość ubrań ślusarskich. Następnie za pośrednictwo zażądał ubranie i palto, za które należytość miał zapłacić w ratach. Od tego czasu Tkacz więcej się nie pokazał, a pod wskazanym przez niego adresem nie zdołano go odszukać.

(rk.) **Z ruchu wydawniczego.** „Nowości Ilustrowanych“ Nr. 20 opuścił prasę i zawiera aktualności z minionych dni, a to: Imieniny Prezydenta Wojciechowskiego, Targi Poznańskie, Wybory we Francji. W setną rocznicę śmierci Lorda Byrona, Stosunki włosko-sowieckie, Sukcesy polskich jeźdźców w Nicei, Rugby na 8-mej Olimpjadzie w Paryżu, Międzynar. Kongr. Wszechśw. Fed. Akad. Chrześc. w Zakopanem. O działalności Y. M. C. A. w Polsce, Krakusi w Warszawie i in. Z Paryża do Tokio samolotem. Po detronizacji szacha. Stacja sanitarna w Piaskach. Śmierć Napoleonidy. Dr. Zygm. Nowakowski jako komedjoplsarz i w. i. W odcinku literackim powieść T. Nittmana „Jej chłopiec“ (c. d.) oraz Maxa Daireaux: „Zbrodnia w pociągu Express“. Bogaty ten numer zdobi przeszło 50 zdjęć fotogr. i rycin.

WDOWA PO STAROŚCIE

(Kochanowskiego 33, parter, ganek.)

Osoba najlepszego towarzystwa, ociemniała, staruszka 83-letnia, znajduje się w ostatniej nędzy. Datki przyjmuje redakcja „Gazety Porannej“, ul. Chorążczyzny 31.

Prezydent Rzpltej wyjechał automobilem do Krakowa. Nasz korespondent warszawski (X) telefonuje nam pod datą 17 bm.: Dziś o godz. 12. Prezydent Rzpltej udał się automobilem do Krakowa na uroczystość 20 pp.

Nie będzie zwinięcia sądów powiatowych w Małopolsce. W czasie narad komisji budżetowej nad budżetem min. sprawiedliwości oświadczył komisarz oszczędnościowy, że rząd zamierza ze względów oszczędnościowych zwinąć 11 sądów powiatowych w Małopolsce. Przeciwko temu wystąpił poseł dr. Gruszka, wnosząc jednocześnie odpowiednią rezolucję, uchwaloną jednomyślnie na komisji. Dr. Gruszka konferował ponadto w sprawie powyższej z premierem Grabskim, który oświadczył, iż rząd odstąpił od zamiaru redukcji tych sądów.

Ekspedycja, zamknięta wśród lodów. Rząd duński uchwalił udzielić 65.000 kor. tytułem zapomogi na rzecz akcji, mającej na celu dokonanie poszukiwań zaginionego ubiegłego lata na wodach wschodniej Grenlandii okrętu „Teddy“, na którym znajduje się 30 podróżnych duńskich. „Teddy“ ugrzązł wśród lodów w półn. części Grenlandji. Ekspedycja ratunkowa udaje się na parowcu „Godthaab“, który zaopatrzony jest w żywność na dwa lata. Jest nadzieja, że w okresie 3miesięcy, ekspedycji uda się uratować 30 podróżnych, zablokowanych w lodach.

(+) **Amerykański „król stalowy“ Schwab** zmarł onegdaj Fortunę i zaszczytny tytuł dziedziczy po nim syn, Karol.

(f) **Kapitan Carlier,** oskarżony o zamordowanie w Belgradzie szwajcarskiego przemysłowca Iselliego (o czem onegdaj donosiliśmy obszerniej) został uznany za winnego i skazany na 20 lat ciężkiego więzienia.

(+) **Fryderyk skarży.** B. arcyksiążę Fryderyk odstąpił swe roszczenia do Czechosłowacji o zwrot skonfiskowanych dóbr — pewnej firmie amerykańskiej, która wniosła skargę. Stosownie do traktatu St. Germain skarga będzie **rozpatrywana przez mieszany trybunał** rozjemczy.

(X) **Księżniczka Oboleńskaja — złodziejką.** Z Moskwy donoszą: Dzienniki sowieckie podają, iż młoda księżniczka Oboleńskaja, córka byłego burmistrza Leningradzkiego została zasądzona na 11 lat więzienia za udowodnioną kradzież w 10 wypadkach.

Lot okrężny w Australji. Odbył się w Australji olbrzymi okrężny raid powietrzny na przestrzeni 11.000 klm. Więcej niż połowę tej przestrzeni przebyli dwaj lotnicy australijscy mjr. Gobis i porucznik Mac Intyre, lecąc nad pobrzeżem morza od Melbourne do Sidney, następnie przez Brisbane, do portu Darwin, stamtąd do Broome, oddalone od portu Darwina o 1120 km. Do ostatecznego celu podróży (Melbourne) lot trwać będzie jeszcze 2 tygodnie.

W **związku z sytuacją na granicy syryjskiej** rząd francuski zwrócił się do rządu angorskiego z protestem.

Nowy chrzest sowiecki: Odessa — Zinowiewsk. Zarząd gubernjalny Odessy postanowił przemienić nazwę miasta powiatowego Elizawetgród na Zinowiewsk.

Stan wyjątkowy na Łotwie został zniesiony.

(+) **Tajemnicza choroba ostryg.** Smakosze całego świata są zrozpaczeni wieścią, że rząd francusk. zabronił wywozu ostryg wskutek tajemniczej choroby, która je wyniszcza masowo. Rząd wyznaczył 1½ miljona franków na zbadanie przyczyn zarazy.

Proces rywala Landru i Beli Kissa.

ZAMORDOWAŁ RODZINĘ 4 OSÓB, BY WEJŚĆ W POSIADANIE MAJĄTKU, A ZWŁOKI UKRYŁ W SKRZYNKACH BLASZANYCH.

Budapeszt, w maju.

(f) Rozpoczął się tu **proces mordercy 4 osób**, Józefa Molnara - Totha, o którego **potwornych zbrodniach** donosiliśmy swego czasu obszernie. Toth **naśladował słynnego Kissa**, który przed laty kilkunastu **zamordował szereg kobiet i ukrył zwłoki w puszkach blaszanych.**

Toth, pragnąc zdobyć majątek niejakiego Lochmanna, **zamordował go przy pomocy córki Lochmanna**, Kovessowej, którą następnie zastrzelił, a zwłoki ukrył w blaszanej beczce. Później z pomocą wspólnika swego, Kanozsaya, **zastrzelił 15-letniego syna pani Kövess**, a wreszcie obaj nędznicy **udusili wdowę po Lochmannie.** Zwłoki również zapakowano do skrzynek blaszanych i zakopano. Zbrodniarze po swym strasznym czynie **najspokojniej poszli do teatru.** W kilka dni później Toth **sprzedał** dom Lochmannów i podzielił się ze wspólnikiem.

Proces obu niezwykłych morderców budzi olbrzymie zainteresowanie.

Walne Zgromadzenie

AKCJONARJUSZÓW AKC. BANKU HIPOTECZNEGO.

Lwów, 18. maja.

(jp). Wczoraj, dnia 17. maja br. odbyło się o godz. 10. rano doroczne Walne Zgromadzenie Akcjonarjuszów akc. Banku hipotecznego. Zebranie zagaił prezes Rady Nadzorczej hr. Mycielski skreśleniem warunków, w jakich Bank pracował w roku sprawozdawczym. Jeśli się uwzględni utrudnienia w życiu gospodarczem w bieżącym roku, oraz obowiązki podatkowe, związane z sanacją skarbu, wynik tych prac należy nazwać względnie dodatnim.

P. przewodniczący podkreślił, że dziś, gdy już idziemy ku lepszej przyszłości gospodarczej, stwierdzić śmiało można, że instytucja przetrzyma bez szwanku okres przejściowy. Na koniec p. prezes poświęcił wspomnienie pośmiertne zmarłym w tym roku zasłużonemu długoletniemu dyrektorowi instytucji Wilhelmowi Seklerowi, oraz śp. Zygmuntowi Kędzierskiemu.

Następnie członek Rady Nadzorczej prof. Ernest Till odczytał sprawozdanie Rady Nadzorczej. Po krótkiej dyskusji przyjęto sprawozdanie jednogłośnie do wiadomości i udzielono dyrekcji absolutorjum.

Następnie zgodnie z wnioskami Rady Nadzorczej i Dyrekcji rozdzielono nadwyżkę dochodu w kwocie 79.925.599.002 mk. w następujący sposób:

a) 5% od Mk. 420 milj.. b) 2½% od 315 milj. — 28.875.000, z pozostających 79.896.724.002.57 stracono przeniesienie zysku z r. 1922 4.174.150.32, przelano a) do nadzwyczajnego funduszu zapasowego Mp. 10.000.000.000. b) tytułem tantjemy: dla Rady nadz. 12% 9.587.105.982.—, dla dyrekcji i urzędn. 12% 9.587.105.982 razem Mp. 29.174.211.964.—, do nadwyżki Mp. 50.718.337.888.25. przeniesienie zysku z roku 1922 Mp. 4.174.150.32. Z pozostałej sumy Mp. 50.722.512.038.57 przeznaczono a) na superdywidendę od 1.500.000 sztuk akcyj po Mp. 14.986, a od 1.125.000 sztuk akcyj po Mp. 7.493 — Mp. 30.908.625.000. — b) na zasilenie funduszu pensyjnego dla personelu Banku 12.000.000.000 — Mp. 42.908.625.000.— i przeniesiono zbywające 7.813.887.038.57 Mp. na rachunek r. 1924.

Majątek funduszu pensyjnego dla personelu banku wynosił z dniem 31. grudnia 1923 Mp. 4.898.248.400.—.

Na koniec dokonano wyboru czterech członków Rady nadzorczej: pp. prof. dr. Ernesta Tilla, Władysława Żeleńskiego, hr. Agenora Gołuchowskiego i Ludwika Żeleńskiego.

Z dziedziny mody.

Jak wyglądać będzie w sezonie letnim modna kobieta?

Stało się to **już** nieodzowną niemal koniecznością, że z każdorazowem nadejściem sezonu, chcąc poinformować nasze czytelniczki o nowych kreacjach mody, nie możemy pominąć magazynu strojów damskich **pp. Ackera i Blanka** przy pl. Marjackim l. 8. Bo wszak młoda ta firma, **zdołała sobie** wyrobić **już najlepszą ustaloną markę** w wytwornym świecie kobiecym, a wszystkie panie wiedzą, że ruchliwi właściciele zakładu z każdej podróży do Paryża i in. centrów mody **przywożą najpiękniejsze toalety, jakie wymyśliła twórcza fantazja pierwszorzędnych mistrzów krawieckich.**

Obecna kolekcja strojów francuskich w magazynie **pp. Ackera i Blanka** może istotnie zadowolnić najwykwintniejsze wymagania.

Zaczynamy przegląd od letnich płaszczy. Bo obecnie każdy nowy sezon przynosi pod tym względem wprost frapujące niespodzianki. Każdy płaszcz, to dla siebie nowa kreacja artystyczna tak co do przybrania, jak i zadziwiającej pomysłowości formy. Dla dyskretnego smaku niezrównany jest np. płaszcz z popielatej Crêpe Marocaine, ozdobiony bogato haftem szmureczkowym, cały w jednym tonie, a tylko nieco ożywiony haftowanymi wśród ornamentu szmureczkowego motywami ze srebrnej nici... Lub czarny rypsowy, ozdobiony również czarnym atłasowym haftem, z dyskretnym popielatym motywem na rękawach i podbity popielatym jedwabiem. Nadzwyczaj wdzięczny jest płaszcz z Crêpe-Satin o plisowanej falbanie, która utrzymując aż do dołu linję wązką, nagle rozchyla się w rodzaj kwiatowego kielicha... Równie wytworne i oryginalne płaszcze widzimy w kolorach cynobrowych, kamienno-zielonych i in., zdobne w plisy, aplikacje, barwne i metalowe hafty.

Na szczególną uwagę zasługują kombinacje Robes-Manteaux i trois pièces, między innemi bardzo efektowna suknia spacerowa, kamienno-zielona, odszyta z przodu w poły żakietowe, które uchylone, ukazują ze spodu wzorzystą bluzę à la Tutankhamen w tonie cynobrowym. Także praktyczne bardzo i ładne są suknie z Capes, mogące być ubierane także na spodnice jako tak dzisiaj modna draperja fartuszkowa.

Wśród bardzo urozmaiconych fasonów letnich kostjumów, zachwyca kunsztowną robotą krawiecką kostjum z jasno-czekoladowej Crêpe-Marocaine. — Cały żakiecik i spodniczka ułożone w misterne zakładki, wyglądające jak gdyby artystyczna intarsja.

Przepiękny wybór widzimy również w strojnych sukniach. Nadzwyczaj dystyngowaną jest suknia czarna z krepy chińskiej z malowanym szerokim kwiecistym szlakiem, na który z przodu opuszcza się ukosem modny godet. Przepyszny czarny szal z tym samym motywem stanowi nieodłączne uzupełnienie dystyngowanego stroju.

Niesłychanie oryginalną jest suknia z czarnej Crêpe-Satin, rozsypująca się poniżej przedłużonego stanu w rodzaj meksykańskiej frendzli, uformowanej z lacetkowych kwiaścików. Wielka purpurowa róża na corsage'u nadaje pikantnej pointy temu efektownemu strojowi. Z pośród innych prześlicznych, zachwycających toalet, czuje się nieodpartą pokusę wymienić suknię z ciemnobrunatnej gabardyny o corsage'u zahaftowanym metalową nicią vieille or w motywach à la Tutankhamen.

Oprócz tych derniers cris mody i wytworności, magazyn pp. Ackera i Blanka zaopatrzył się też bogato w nadzwyczaj szykowne suknie dla codziennego zapotrzebowania, w markizetach, wełnianych i lawełnianych georgetach itp., tak, że jak zwykle obok najwytworniejszych wymogów może też zaopatrzyć zapotrzebowanie klijenteli, pragnącej się ubierać gustownie, choć tańszym kosztem! A na **co specjalną uwagę** zwrócić należy, to, że w magazynie tym równie uprzejmą obsługą cieszą się klijentki, zakupujące towar tańszy, jak i panie, kupujące najwytworniejsze toalety. I to zapewne jest tajemnicą wielkiego powodzenia, jakiem cieszy się ta firma.

OGŁOSZENIA.

PRZETARG.

Celem oddania w przedsiębiorstwo robót przy budowie budynku mieszkalnego w Korpusie Kadetów we Lwowie rozpisuje się przetarg ofertowy z terminem do dnia 12. czerwca br. godz. 12-tej, poczem nastąpi komisyjne otwarcie ofert w obecności oferentów.

Oferty należycie ostemplowane, opieczętowane i olakowane należy wnieść do Szefostwa Inż. i Sap. Lwów, Wałowa 16/II. p. gdzie można otrzymać formularze ofertowe pisemne, przejrzeć plany, warunki ogólne oraz zasięgnąć informacji.

Wadjum 1% od sumy oferowanej w papierach państwowych opiewających na złote polsk. a to w bonach złotych, pożyczce złotej, pożyczce kolejowej, książeczek wkładowych itp. należy złożyć w Kier. Rej. i Sap. Lwów, Wałowa 16/III. p., zaś dowód złożenia w 2 egzemplarzach dołączyć do oferty.

Przy równych warunkach oferenci posiadający wadium w pożyczce kolejowej otrzymają pierwszeństwo.

Na zakup materjałów może być udzielona zaliczka w wysokości 35% ogólnej sumy ofertowej za złożeniem odpowiedniej gwarancji akceptowanej przez Dep. kredyt. Min. Skarbu.

Oferty mają być zestawione w złotych.

Żadne podwyżki cen za materjały ani za robociznę nie będą uwzględnione.

Szefostwo zastrzega sobie wolny wybór względnie nieprzyjęcie żadnej oferty. 4715

Szef Inż. i Sap. O. K. VI.
KORNICKI, pułkownik.

Nauka i wychowanie

SŁUCHACZKA SORBONY w Paryżu udziela lekcji franc. i ang. konwersacji i tłomaczenia. Zgł. list. Orłowska, Skarbkowska 10, Szkoła. 4103-2

PRZYJMUJĘ nadal wpisy na kurs kroju i szycia: „Jolanda", Staszica 8, boczna Chorążczyzny. 4584-8

Posady i praca

POMOCNIK ewent. zastępca buchaltera z chlubnemi świadectwami z kilkunastoletniej pracy, przyjmie posadę w chrześcijańskiej firmie lub instytucji. Pod „Praca solidna" do Adm. 4713 3

BIURO NIEMCZYNOWSKIEJ, Lwów, plac Akademicki 3, Telefon 1361, poleca: Francuski rodowite, nauczycieli, nauczycielki, bony, pielęgniarki niemowląt, zarządczynie, klucznice, kucharzy, kucharki oficjalistów gospodarczych, służbę wszystkich zawodów. 4679-4

SALON MÓD „Romana" Mochnackiego 10, poszukuje panny uzdolnionej w modniarstwie. 4556-6

POTRZEBNI: urzędnik młodszy do działu handlowego, maszynistka rutynowana, biegle stenografująca, z dokładną znajomością języka francuskiego i niemieckiego. Polacy chrześcijanie. Zgłoszenia osobiste z pisemnem curiculum vitae i odpisami świadectw od 9—10 Syndykat Rolniczy S. A. Lwów, pl. Marjacki 10. 4710-2

Kupno, sprzedaż, zamiana

WÓZEK dla chorego (najnowszy system) okazyjnie sprzedam. Piotra Chmielowskiego 5, I p. od 3—4. 4724

SEKRETARZYK antyczny prawdziwy najstarszy Biedermeier przepiękny okaz świeżo odnowiony okazyjnie do nabycia. Krasickich 20/II, p. przy schodach od 3—4. 2737

WILLA W BRZUCHOWICACH 9 pokoi oraz parcela przy stacji zaraz do sprzedania. Wiadomość w Admin. pod „B." 4797

KANAPĘ i 2 fotele a la klub, gobelinem kryte, otomanę płótnem krytą, szafę, biurko, umywalnię, stolik i krzesło biało lakierowane sprzeda tanio Hala Aukcyjna, Akademicka 3, pierwsze piętro. 4726

SALON mahoniowy Biedermayer, sekretarzyk, szafy i biurko antyczne, dywany perskie, świecznik wenecki, porcelanę i obrazy sprzeda okazyjnie Hala Aukcyjna Akademicka 3, pierwsze piętro. 4727

Rozmaita

NA WYJAZD: Łóżka składane, materace, kołdry, poduszki, koce i sienniki oraz przerabia kołdry i materace K. Skibiński, Kopernika 4, naprzeciw Szkowrona. 4660-15

ARTUR SMUTNY, stroiciel fortepianów Chmielowskiego 5, tel. 15—88 przyjmuje strojenia i reparacje. 4718-3

CENTRALA siatek sportowych, czapek do podróży własnego wyrobu i zagranicznych, kapelusze „fregoli" z szalami, „Kalos" Kopernika 12. 4699-3

SZPARAGI

w każdej ilości zakupi

FABRYKA KONSERW RUCKER I HEFLINGER

ZNIESIENIE — ŻÓŁKIEWSKA 178.

4701

Hurtownia towarów spożywczych
JAN KRZYŻEWSKI i MIECZYSŁAW OKOŃ
Spółka zarejestrowana z ogr. por.

Nr. tel. 77 i 6 **JAROSŁAW** Nr. tel. 77 i 6

poleca hurtownie i detailicznie po cenach bardzo przystępnych:
Wszelkie artykuły kolonialne, delikatesy, tłuszcze krajowe i amerykańskie, wędliny, mydła krajowe i zagraniczne, świece. Wina austrjackie, węgierskie i francuskie, koniaki oryginalne francuskie, — wszelkiego gatunku wódki, rosolisy i likiery z własnej wytwórni.
Reprezentacje poważnych firm krajowych i zagranicznych przyjmuje się. Dostawcy wojskowi.
3879

KAMIENIE ŻÓŁCIOWE
ZMIĘKCZA I USUWA **CHOLERINAZA H. Niemojewskiego.**
KAMIENIE SCHODZĄ BEZ BÓLU, ATAKI W ZUPEŁNOŚCI USTAJĄ.
Objawy (początkowe): Ból w bokach i dołku podsercowym (gdzie schodzą się żebra). Pobolewania w wątrobie. Skłonność do obstrukcji. Uryna ciemna, mętna lub też bezbarwna jak woda. Język obłożony. Gorycz i kwas w ustach. Odbijanie gazami. Wzdęcie i burczenie w kiszkach. Bóle i zawroty głowy. Silne podenerwowanie. — Objawy (podczas ataków): W dołku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylnej — w pasie — krzyżu i sięga aż pod łopatki, wzdęcie brzucha, rozsadzanie żeber i parcie na kiszkę stolcową. Brak tchu oraz ból w plecach i klatce piersiowej (na przestrzał). Niekiedy wymioty żółcią, dreszcze, zimne poty, żółtaczka. — Bliższych informacji udziela: Aptekarz-fizjolog **H. NIEMOJEWSKI, Warszawa, Nowy Świat Nr. 5.**

Wpisy przyjmuje się jeszcze do 14 b. m. w godz. od 11—1 i od 5—7 na poszczególne przedmioty handlowe, stenografia, pisanie na maszynie.
Dyr. P. RUTKOWSKI, Zyblikiewicza 41.
4717

Specjalista chorób dzieci Dr. Maksymilian ROLLER
leczenie lampą kwarcową i szczepienia w godz. ord. od 2—4
Lwów, Kraszewskiego 35, Telef. 19-94
4671

Cegielnia we Lwowie
poszukuje **Spólnika.**
Oferty pod „CEGIELNIA“ do 18. maja do Biura ogłoszeń **BRÜCKA, Lwów, Kościuszki 2.**
4692

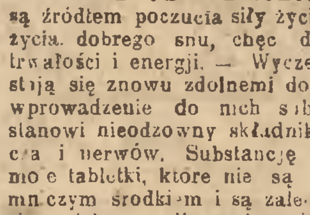
PASY,
Transmisje, remont maszyn — poleca **Fabryka Maszyn B-cia Steinberg i S-ka Warszawa, Wronia 30.**

W centrali
POŃCZOCH
J. PFAU, Rynek 19
najtaniej bo wchód przez sień.
4670

CHORE NERWY
są przyczyną wszelkiego rodzaju cierpień nerwowych, bólu głowy, obciążenia żołądka, drażliwość, osłabienia, niechęci do pracy, zaniku pamięci, bezsenności, niepokoju i niechęci do życia.
ZDROWE NERWY
są źródłem poczucia siły życiowej, radości życia, dobrego snu, chęć do pracy, wytrwałości i energji. — Wyczerpane nerwy stają się znowu zdolnemi do pracy, przez wprowadzenie do nich substancji, która stanowi nieodzowny składnik mózgu, mlecza i nerwów. Substancję tę zawierają mo e tabletki, które nie są żadnym tajemniczym środkiem i są zalecane przez tysiące lekarzy dla pokrzepienia systemu nerwowego. Są one przygotowane według ściśle naukowych przepisów, działają szybko i wybornie. Wysyłam za pośrednictwem moich punktów sprzedażnych, które mam we wszystkich krajach europejskich w przeciągu miesiąca
20.000 PUDEŁEK DARMO
wraz z broszurką fachową Dr. Lichta o właściwem pielęgnowaniu nerwów. 4719
Napiszcie zatem dziś jeszcze do firmy **ERNST PASTERNAK, Berlin S. O. Michaelkirchplatz 13, Oddział 105**

Żądajcie tylko węgierskiej
BRYNDZY LIPTAWSKIEJ
bezwarunkowo najlepszej w smaku i jakości z marką
S. O. S.
Dostarcza ją po cenach konkurencyjnych generalny zastępca
R. SCHREIBER, Lwów, ul. RUSKA 8.
NUMER TELEFONU 19—79.
Zamówienia z prowincji załatwia się odwrotną pocztą. 4729

Piękność kobieca
jest tylko wówczas skończona, gdy twarz i ręce mają piękny biało aksamitny młodzieńczy wygląd. Zakłty te osięga się przez codzienne użycie
mydła Księdza Kneippa.
Żądać wszędzie! Prawdziwe tylko z podpisem: ***R. Włodarski.***
Jeneralne Przedstawicielstwo:
Dom Handlowy „Korona“, Warszawa, Marszałkowska 139.

Czytajcie Szczutka!

F-a JAN WALLACH
LWÓW, RYNEK 33.
ROK ZAŁ.: 1841
poleca na bieżący sezon **Olbrzymi wybór Nowości** z pierwszorzędnych fabryk Bielskich i Angielskich na **ubrania męskie, kostjumy i suknie damskie** oraz **Brukselling i płótna do ubrania męskie.** 4458

AKCYJNY BANK ZWIĄZKOWY
S. A. WE LWOWIE
otworzył w dniu 15. maja b. r.
EKSPOZYTURĘ W KRYNICY
w willi Vogla. — Telef. Nr. 17.
Przekazy — Akredytywy
Wszelkie czynności bankowe.
4720

DLA ZAKŁADÓW GRAFICZNYCH
do sprzedania:
1 maszyna litograficzna 55×80 cm.
1 maszyna do bronzowania ark. 75×100 cm.
1 maszyna druk. cylindrowa 52×73 cm.
1 pedał »Brylant« 36×56 cm.
1 bostonka 24×37 cm.
1 maszyna do krajania dług. 63 cm.
1 maszyna do krajania dług. 70 cm.
1 maszyna do falcowania arkuszy,
1 maszyna do szycia broszur,
1 perforówka ręczna.
Zgłoszenia do S. Akc. B. KOTKOWSKI i S-ka, Łódź, Piotrkowska 91.
4714

NOWO ZAŁOŻONY
MAGAZYN BIELIZNY i KONFEKCJI DZIECINNEJ
od niemowląt do lat 15
LEON RECHTMAN, Lwów, Łyczakowska 12
poleca swe wyroby wchodzące w zakres bielizny i konfekcji dziecinnej od najtańszych do najwykwintniejszych.
Modele krajowe i zagraniczne! 4706

P. T.
Niżej podpisana firma zawiadamia niniejszem, że z dniem 15-tym marca 1924 r. objęła główny skład hurtowy wyrobów
Zakładów Chemiczno-Farmaceutycznych Warszawskiego Tow. Akc. „MOTOR“ w Warszawie
i poleca pełny asortyment wyrobów rzeczonego Tow. jako to: **preparaty galenowe, specyfiki, chemikalja, kosmetyka ze składu we Lwowie, ul. Żulińskiego Nr. 10,** Tel. 13-74. — Adr. telegr.: »APO, Lwów«.
JÓZEF HOLZER, WARSZAWA
ODDZIAŁ LWÓW. 4648
Współwłaściciel firmy Mag. farm. J. STEIN.

Ceny OGŁOSZEŃ: Za wiersz 1 szpaltowy milimetrowy w ogłoszeniach zwykłych 10 gr.; w nadesłanem 26 gr.; po kronice 30 gr.; w tekście (kronika, repert., dział ekonom. itd.) 35 gr. na pierwszej stronie 40 gr.; za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach 6 gr., w rubryce: kupno-sprzedaż 8 gr., matrymonialne korespondencje prywatne 10 gr., dla poszukujących pracy 4 gr.; jedna cała strona w ogłoszeniach za tekstem 238 zł. pol., 1 cała strona w części tekstowej 400 zł. pol., cała strona pod nagłówkiem 475 zł. pol. Ogłoszenia zamiejscowe o 30% drożej. — Ogłoszenia zagraniczne o 50% drożej. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonem, ogłoszenie osobno stojące i bez numeru dolicza się 25%. Odpowiedzialności za termin druku ogłoszeń nie przyjmuje się.

Należytość pocztową opłacono ryczałtem. **Prenumerata** miesięczna 3 zł. 95 gr. (7,100.000 marek). — Z dostawą na miejscu lub przesyłką pocztową 4 zł. 17 gr. (7,500.000 marek). — Za granicą 5 zł. 56 gr. (10,000.000 marek)

Z drukarni Polskiej pod zarządem Z. Kiełbasiewicza we Lwowie. Odpowiedzialny redaktor: MARJAN MACHALSKI.